

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

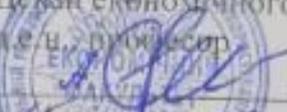
Економічний факультет

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету,

д.е.н., професор

 А.Д. Діброва

«20» _____ 2021 р.

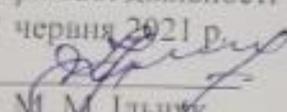
«СХВАЛЕНО»

на засідання кафедри організації
підприємництва та біржової діяльності

Протокол № 20 від 1 червня 2021 р.

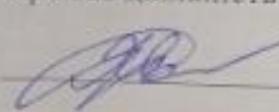
Завідувач кафедри

д.е.н., проф.

М. М. Ільчук

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність

Гарант

Яворська В.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підприємницька діяльність

Спеціальність діяльність	076 Підприємництво, торгівля та біржова
Освітня програма діяльність»	«Підприємництво, торгівля та біржова
Факультет	Економічний
Розробники:	доц., к.е.н., Нікітченко Сергій Олександрович

Київ – 2021 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Економічний факультет
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету,
д.е.н., професор

_____ А.Д. Діброва
« ____ » _____ 2021 р.

«СХВАЛЕНО»

на засідання кафедри організації
підприємництва та біржової діяльності
Протокол № 20 від 1 червня 2021 р.

Завідувач кафедри _____
д.е.н., проф.. М. М. Ільчук

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність

Гарант
_____ Яворська В.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підприємницька діяльність

Спеціальність діяльність	076 Підприємництво, торгівля та біржова
Освітня програма діяльність»	«Підприємництво, торгівля та біржова
Факультет	Економічний
Розробники:	доц., к.е.н., Нікітченко Сергій Олександрович

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Підприємницька діяльність

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>	
Освітня програма	<i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	+	
Форма контролю	<i>Залік/Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3,4	3,4
Лекційні заняття	<i>75 год.</i>	<i>12 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	<i>12 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>45 год.</i>	<i>156 год.</i>
Курсова робота	<i>30 год.</i>	<i>30 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>4 год.</i>	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета - вивчення дисципліни є набуття знань про закономірності розвитку підприємницької діяльності, її економічну сутність та загальносуспільний зміст.

Завдання дисципліни полягає в тому, щоб розглянути і вивчити:

- еволюцію виникнення поняття підприємництва;
- функції і правовий статус підприємця;
- визначити принципи та рушійні сили підприємницької діяльності;
- вивчити основні форми організації підприємництва та окреслити основні юридичні питання;
- ознайомитись з питаннями оподаткування бізнесу;
- розглянути особливості розвитку виробничого підприємства;
- розглянути особливості розвитку комерційних підприємств;
- розглянути особливості розвитку підприємництва у сфері надання фінансових послуг;
- розглянути особливості розвитку підприємництва у сфері надання консалтингових послуг;
- розглянути основи біржової діяльності;
- методичні підходи до розробки маркетингової діяльності;
- визначити, що таке бізнес-шаблон, модель підприємства та як його складати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: які форми організації підприємницької діяльності існують в Україні, що потрібно для того щоб розпочати підприємницьку діяльність; як побудувати бізнес-шаблон підприємства та як його використовувати для опису діяльності і побудови перспективних планів; особливості оподаткування підприємницької діяльності;

вміти: проводити розрахунок грошових надходжень; будувати бізнес-модель підприємства, проводити розрахунок операційних витрат; розраховувати маржинальну калькуляцію; визначати серцевину маркетингу; будувати фінансову модель підприємства. Розраховувати маржинальну калькуляцію, визначати безбитковість виробництва продукції.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації

діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

3. Програма та структура навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема лекційного заняття 1. Ідея підприємництва

Підприємництво і підприємець: сутність та особливості створення, розвитку та функціонування організаційних структур економічного змісту.

Тема лекційного заняття 2. Історія зародження підприємництва

Короткий огляд еволюції підприємництва. Огляд того, як далеко ми просунулися у розумінні природи та ролі підприємця в розвитку суспільства, що дає можливість уявити подальший розвиток подій у підприємницькій галузі.

Тема лекційного заняття 3. Нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності.

Правове забезпечення розвитку підприємництва на сучасному етапі. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Державна реєстрація підприємницької діяльності. Обмеження підприємницької діяльності. Ліцензування та патентування.

Тема лекційного заняття 4. Виробниче підприємство.

Змістова характеристика виробничого підприємництва. Виробничий процес та виробничий цикл підприємства. Інноваційне підприємництво.

Тема лекційного заняття 5. Комерційне підприємство та посередницька діяльність

Поняття, сутність та принципи торговельного підприємництва та посередництва. Методи та критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі. Специфіка підприємництва щодо здійснення торгівлі окремими товарами. Підприємництво в сфері електронної комерції. Підприємництво на основі багаторівневого маркетингу

Тема лекційного заняття 6. Підприємництво в сфері фінансів

Характеристика підприємництва у сфері надання кредитно-фінансових послуг. Діяльність банків як основних фінансових посередників. Діяльність небанківських фінансово-кредитних установ.

Тема лекційного заняття 7. Підприємництво у сфері страхування

Сутність та передумови здійснення підприємництва в сфері страхування. Організаційно-правові форми суб'єктів підприємництва в сфері страхування. Особливості створення суб'єктів підприємницької діяльності в сфері страхування.

Тема лекційного заняття 8. Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг

Сутність та види консалтингових послуг. Суб'єкти підприємництва у сфері надання консалтингових послуг. Організація підприємницької діяльності у сфері консалтингу.

Тема лекційного заняття 9. Біржова діяльність

Еволюція форм оптової торгівлі та поява товарних бірж. Поняття біржа та її види. Функції та учасники біржі. Організація управління біржою та регулювання біржової діяльності. Фондова біржа.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОБУДОВА БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема лекційного заняття 10. Суть побудови бізнес-моделі та її значення в плануванні та організації діяльності

В загальному розглянуто модель підприємства. З яких блоків складається модель та яка послідовність її розробки.

Тема лекційного заняття 11. Аналіз споживацького сегменту

Клієнти компанії. Суть сегментування ринку. Методика сегментування сегментування споживчого ринку «з нуля». Визначення доцільності співпраці з клієнтами

Тема лекційного заняття 12. Ціннісна пропозиція клієнту

В темі наявний опис товарів і послуг, які представляють цінність для певного споживчого сегмента Ціннісні пропозиції - причина, чому клієнти віддають перевагу одній компанії перед іншою. Вони вирішують проблеми клієнтів або задовольняють їх потреби. Кожне ціннісне пропозицію являє собою певну сукупність товарів і / або послуг, які відповідають запитам певного споживчого сегмента.

Тема лекційного заняття 13. Канали реалізації

Розглянуто основи побудови каналів реалізації. Канали розподілу товарів. Форми організації оптової торгівлі. Види роздрібної торгівлі. Основи збутової логістики.

Тема лекційного заняття 14. Взаємовідносини з клієнтами

Розглянуто відносин, які встановлюються у компанії з окремими споживчими сегментами. Мотиви та типи взаємовідносин з клієнтом. Побудова особистих взаємовідносин з клієнтом. CRM-стратегія.

Тема лекційного заняття 15. Джерела грошових надходжень

Розглянуто які є потоки грошових надходжень. Яку частку грошових надходжень компанія отримує від кожного споживчого сегменту.

Тема лекційного заняття 16. Ключові ресурси

Описуються найбільш важливі активи, необхідні для функціонування бізнес-моделі. Ключові ресурси можуть бути матеріальними, фінансовими, інтелектуальними або людськими (персонал). Компанія може бути власником цих ресурсів, брати їх в найм або ж отримувати від ключових партнерів.

Тема лекційного заняття 17. Ключові види діяльності

Описує дії компанії, які необхідні для реалізації її бізнес-моделі. Це найважливіші дії компанії, без яких її успішна робота неможлива. Ключові види діяльності, як і ключові ресурси, - обов'язковий компонент процесу створення і реалізації ціннісних пропозицій, виходу на ринок, підтримки взаємовідносин з клієнтами та отримання доходів.

Тема лекційного заняття 18. Ключові партнери

Описується мережу постачальників і партнерів, завдяки яким функціонує бізнес-модель. Компанії будують партнерські відносини з різними цілями, і вони стають основою багатьох бізнес-моделей. Фірми створюють партнерські союзи, щоб оптимізувати свої бізнес-моделі, знизити ризики або отримати ресурси.

Тема лекційного заняття 19. Витрати та їх структура

Структура витрат - це витрати, пов'язані з функціонуванням бізнес-моделі. Блок описує найбільш суттєві витрати, необхідні для роботи в рамках конкретної бізнес-моделі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Тема лекційного заняття 20. Ринки сільськогосподарської продукції

Розглянуто найбільш кон'юнктурні види сільськогосподарської продукції в розрізі національного та світових ринків. Експортний потенціал України сільськогосподарської продукції.

Тема лекційного заняття 21. Виробництво, як основа сільськогосподарської діяльності

Висвітлено питання особливостей виробництва продукції галузі рослинництва та тваринництва. Приділена увага технологічній складовій.

Тема лекційного заняття 22. Підприємництво в сфері надання сервісних послуг

Розглянуто особливості ведення підприємницької діяльності в аграрній сфері на основі надання сервісних послуг. Послуги з обробітку землі. Послуги з ремонту техніки та інвентарю.

Тема лекційного заняття 23. Посередницька діяльність в аграрній сфері

Особливості комерційної та посередницької діяльності в аграрній сфері. Специфіка галузі рослинництва. Специфіка галузі тваринництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Тема лекційного заняття 24. Започаткування власної справи. Реєстрація підприємства

Вибір форми господарювання. Вибір системи оподаткування. Коли потрібно реєструвати підприємство.

Тема лекційного заняття 25. Менеджмент. Стили управління

Побудова організаційної структури компанії. Формування центрів відповідальності. Які стилі управління існують та аналіз їх плюсів та мінусів.

Тема лекційного заняття 26. Державна регуляторна політика в сфері підприємництва

Роль та вплив держави на розвиток підприємництва. Методи та важелі впливу.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усь-ого	у тому числі					усь-ого	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ														
Тема 1 Ідея підприємництва	1	5	3	1			1	5	1					4
Тема 2 Історія зародження підприємництва	1	5	3	1			1	5	1					4
Тема 3 Нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності	2	5	2	2			1	5	1					4
Тема 4 Виробниче підприємство	2	5	2	2			1	5		1				4
Тема 5 Комерційне підприємство та посередницька діяльність	3	5	2	2			1	5		1				4
Тема 6 Підприємництво в сфері фінансів	4	5	2	2			1	4						4
Тема 7 Підприємництво у сфері страхування	5	5	2	2			1	5		1				4
Тема 8 Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг	6	5	2	2			1	4						4
Тема 9 Біржова діяльність як сфера підприємництва	6	4	2	1			1	4						4
Разом за змістовим модулем 1	44		20	15			9	42	3	3				36

Змістовий модуль 2. ПОБУДОВА БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Тема 10 Суть побудови бізнес-моделі та її значення в плануванні та організації діяльності	7		2	2			1	6		1			5
Тема 11 Аналіз споживацького сегменту	8		2	2			1	6		1			5
Тема 12 Ціннісна пропозиція клієнту	9		2	2			1	6	1				5
Тема 13 Канали реалізації	10		2	2			1	6	1				5
Тема 14 Взаємовідноси ни з клієнтами	11		2	2			1	6		1			5
Тема 15 Джерела грошових надходжень	12		2	1			1	6	1				5
Тема 16 Ключові ресурси	13		2	1			1	5					5
Тема 17 Ключові види діяльності	14		4	1			1	5					5
Тема 18 Ключові партнери	14		4	1			1	5					5
Тема 19 Витрати та їх структура	15		3	1			1	5					5
Разом за змістовим модулем 2		50	25	15			10	56	3	3			50

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 3. ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ													
Тема 20 Ринки сільськогосподарської продукції	20	1-2	12	5	5		2	11	1				10
Тема 21 Виробництво, як основа сільськогосподарської діяльності	21	3-4	12	5	5		2	12	1	1			10
Тема 22 Підприємництво в сфері надання сервісних послуг	22	5-6	12	5	5		2	12	1	1			10
Тема 23 Посередницька діяльність в аграрній сфері	23	7-8	8	3	3		2	11		1			10
Разом за змістовим модулем 3			44	18	18		8	46	3	3			40
Змістовий модуль 4. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ													
Тема 24 Започаткування власної справи. Реєстрація підприємства	24	9-11	16	5	5		6	12	1	1			10
Тема 25 Менеджмент. Стилі управління	25, 26	12-13	16	5	5		6	12	1	1			10
Тема 26 Державна регуляторна політика в сфері підприємництва	27, 28	14-15	10	2	2		6	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 4			42	12	12		18	36	3	3			30
Курсова робота			30				30						
Усього годин		210	180	75	60	45	210	180	12	12			156

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Ідея підприємництва	1

2	Історія зародження підприємництва	1
3	Нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності	2
4	Виробниче підприємство	2
5	Комерційне підприємство та посередницька діяльність	2
6	Підприємництво в сфері фінансів	2
7	Підприємництво у сфері страхування	2
8	Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг	2
9	Біржова діяльність як сфера підприємництва	2
10	Суть побудови бізнес-моделі та її значення в плануванні та організації діяльності	2
11	Аналіз споживацького сегменту	2
12	Ціннісна пропозиція клієнту	2
13	Канали реалізації	2
14	Взаємовідносини з клієнтами	2
15	Джерела грошових надходжень	1
16	Ключові ресурси	1
17	Ключові види діяльності	1
18	Ключові партнери	1
19	Витрати та їх структура	1
20	Ринки сільськогосподарської продукції	5
21	Ринки сільськогосподарської продукції	5
22	Підприємництво в сфері надання сервісних послуг	5
23	Посередницька діяльність в аграрній сфері	3
24	Започаткування власної справи. Реєстрація підприємства	5
25	Менеджмент. Стилi управління	5
26	Державна регуляторна політика в сфері підприємництва	2

5. Індивідуальна робота

1. Еволюція підприємництва та території України
2. Організаційно-правові основи ведення підприємницької діяльності
3. Історія зародження підприємництва
4. Виробниче підприємство.
5. Комерційне підприємство та посередницька діяльність
6. Підприємництво в сфері фінансів
7. Підприємництво у сфері страхування
8. Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг
9. Еволюція форм оптової торгівлі та поява товарних бірж.

10. Поняття біржа та її види.
11. Суть побудови бізнес-моделі та її значення в плануванні та організації діяльності
12. Аналіз споживацького сегменту
13. Суть сегментування ринку.
14. Ціннісна пропозиція клієнту
15. Канали реалізації
16. Взаємовідносини з клієнтами
17. Джерела грошових надходжень
18. Ключові ресурси
19. Ключові види діяльності
20. Ключові партнери
21. Витрати та їх структура
22. Ринки сільськогосподарської продукції
23. Виробництво, як основа сільськогосподарської діяльності
24. Підприємництво в сфері надання сервісних послуг
25. Посередницька діяльність в аграрній сфері
26. Започаткування власної справи.
27. Побудова управлінської системи на підприємстві
28. Державна регуляторна політика в сфері підприємництва
29. Оподаткування підприємницької діяльності

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Охарактеризуйте перший етап розвитку підприємництва.
2. Дайте порівняльну характеристику натуральному та товарному виробництву.
3. Охарактеризуйте другий етап розвитку підприємництва.
4. Дайте характеристику третьому та четвертому етапам розвитку підприємництва.

5. Які основні якості підприємця як особистості?
6. Назвіть основні мотиви здійснення підприємницькою діяльністю.
7. Які характерні риси притаманні підприємництву як стилю та типу господарської поведінки.
8. Назвіть та розкрийте сутність функцій підприємництва.
9. Які є основні види підприємницької діяльності?
10. Охарактеризуйте сутність внутрішнього підприємництва.
11. Які закони регламентують підприємницьку діяльність в Україні?
12. Які ознаки характерні підприємницькій діяльності?
13. За якими принципами здійснюється підприємницька діяльність?
14. Що являє собою державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб?
15. Що являє собою державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб-підприємців?
16. З якою метою і ким створюється Єдиний державний реєстр?
17. Причини та процедура припинення підприємницької діяльності?
18. Які існують обмеження на ведення підприємницької діяльності?
19. Які ви знаєте дозволи на ведення деяких видів підприємницької діяльності?
20. Які види підприємницької діяльності підлягають ліцензуванню?
21. Яке місце в економічній системі сучасного суспільства займає підприємство?
22. Що таке підприємство?
23. Які основні ознаки підприємства?
24. За якими ознаками класифікують підприємства?
25. Назвіть основні завдання та мету діяльності підприємства?
26. Які існують види та напрямки діяльності підприємств?
27. Які види підприємств в Україні Ви знаєте?
28. Які види об'єднань підприємства існують в Україні?
29. Що таке господарське товариство?

30. Які особливості товариства з обмеженою відповідальністю Вам відомі?
31. Охарактеризуйте змістову сутність виробничого підприємництва.
32. Побудуйте загальну схему виробничого підприємництва. Яка роль покупців (споживачів) продукції (товарів) в ній?
33. Які основні етапи, форми та види виробничого підприємництва?
34. В чому полягає процес створення нової вартості (товару)?
35. Що таке виробничий процес та виробничий цикл?
36. Яка структура виробничого циклу?
37. Назвіть види виробничих процесів за класифікаційними ознаками.
38. Чим обумовлена необхідність розвитку інноваційного підприємництва в Україні?
39. Які основні організаційно-економічні форми інноваційного підприємництва є в Україні?
40. Дайте характеристику складовим організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва в Україні.
41. Проаналізуйте галузі промислового виробництва в Україні відповідно до технологічних укладів.
42. Дайте визначення термінам «торгівля» та «посередництво».
43. У чому полягають особливості торговельного підприємництва?
44. Наведіть основні підходи до класифікації торговельного підприємництва.
45. Які є специфічні принципи торговельного підприємництва?
46. Які етапи включає до себе аналіз ринку з метою визначення попиту на конкретний продукт?
47. За якими параметрами здійснюється сегментація ринку?
48. Назвіть основні методи та критерії вибору підприємницької діяльності.
49. Назвіть основні фактори вибору підприємцем торговельної справи.

50. У чому полягає специфіка підприємництва щодо здійснення торгівлі підакцизними товарами?
51. Специфіка підприємництва щодо здійснення торгівлі антикваріатом.
52. Яку роль виконують фінансово-кредитні установи в ринковій економіці?
53. Що таке фінансова та кредитна установи?
54. Які установи відносяться до фінансово-кредитних?
55. Що таке фінансова послуга? Якими ознаками характеризуються фінансові послуги?
56. Що таке ринок фінансових послуг?
57. Охарактеризуйте основні ознаки класифікацій фінансових послуг із зазначенням видів.
58. Які є види фінансових послуг згідно чинного законодавства в Україні? Які послуги не вважаються фінансовими?
59. Проаналізуйте історичні етапи розвитку банківської діяльності.
60. Що таке банк? Що таке комерційний банк?
61. Які послуги відносяться до банківських? Які операції здійснюють комерційні банки?
62. Охарактеризуйте сутність поняття «кредит».
63. Що таке фінансовий лізинг? Що таке сублізинг?
64. Охарактеризуйте діяльність ломбардів та факторингових компаній.
65. Дайте характеристику страхової діяльності з економічної, юридичної та технічної точок зору.
66. Дайте визначення страхуванню згідно ЗУ «Про страхування».
67. Яку роль відіграє страхування у ринковій економіці?
68. Охарактеризуйте основні принципи страхової діяльності.
69. Які існують основні форми страхування?
70. Назвіть галузі страхування залежно від об'єкта страхування.
71. Назвіть ознаки страхової діяльності.

72. З яких причин найбільша кількість страхових компаній в Україні діє у форми приватних акціонерних товариств?
73. Що таке товариство взаємного страхування?
74. Дайте характеристику видам страхових компаній за рівнем спеціалізації.
75. Назвіть властивості зовнішнього середовища страхових організацій.
76. Які складові відносяться до внутрішнього середовища страхових організацій?
77. Назвіть етапи створення страхової компанії.
78. Який порядок припинення діяльності страхової компанії при її реорганізації?
79. Який порядок припинення діяльності страхової компанії при її ліквідації?
80. Назвіть та дайте характеристику основним видам консалтингу.
81. Розкрийте сутність основних функцій, що виконує консалтинг.
82. Які причини стрімкого розвитку консультування та зростання попиту на консалтингові послуги?
83. Дайте характеристику основних постачальників консалтингових послуг в Україні та їх типам за розміром.
84. В яких ситуаціях керівникам підприємств слід звернутися до послуг консалтингових компаній?
85. Які специфічні принципи слід враховувати при організації підприємницької діяльності у сфері надання консалтингових послуг?
86. Назвіть основні критерії вибору клієнтом консалтингової фірми.
87. Які підходи використовуються при наданні консалтингових послуг?
88. Назвіть та дайте характеристику основним етапам процесу консультування.
89. Розкрийте основні причини розвитку форм оптової торгівлі та появи перших бірж.
90. Які основні риси бірж як організованого ринку?

91. Дайте характеристику основними етапам розвитку біржової торгівлі в Україні.
92. Дайте характеристику біржі з організаційного, економічного та юридичного погляду.
93. Охарактеризуйте види бірж залежно від біржового товару.
94. Дайте характеристику видам бірж залежно від форми участі у біржових торгах.
95. Опишіть основні та допоміжні функції бірж.
96. Які посередники приймають участь у біржових торгах та які функції вони виконують?
97. Які органи здійснюють управління біржою та які їх компетенції?
98. У чому полягає мета та завдання регулювання біржовою діяльністю?
99. За якими критеріями визначається розмір суб'єкта підприємницької діяльності в Україні?
100. Яку роль відіграє малий бізнес в ринковій економіці?
101. Які позитивні риси притаманні малому підприємництву?
102. Які негативні риси притаманні малому бізнесу?
103. Які функції виконує мале підприємництво в економіці країни?
104. Які проблеми гальмують розвиток малого бізнесу в Україні?
105. Які основні напрямки державної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні?
106. Як підтримується та стимулюється розвиток малого та середнього бізнесу в країнах ЄС?
107. Що таке сегментація ринку та для чого потрібно її проводити?
108. Як знайти цільову аудиторію?
109. Як будувати відносини з ключовими партнерами?
110. Дайте характеристику ресурсам.
111. Як порахувати доходи та витрати?

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Факультет економічний
 ОКР «Бакалавр»
 Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності
 Дисципліна « Підприємницька діяльність»
 Викладач Нікітченко С.О.
 «Затверджую»
 Завідувач кафедри _____ Ільчук М.М.
 «__» _____ 20__ р.

Білет №__

Питання:

1. *Організаційні форми підприємництва в Україні .*
2. *Побудова бізнес-моделі підприємства*

	1. На якому з вказаних етапів розробки маркетингової стратегії команда проекту має визначити точки болю?
1	Сегментування ринку та націлювання
2	Диференціація
3	Аналіз середовища
4	Позиціонування
	2. Яка з дій з цінністю є зайвою при використанні у роботі підходу “Стратегія Блакитного Океану”, коли ви створюєте унікальний новий комплекс високої цінності при більш низьких витратах?
1	Усунути
2	Переоцінити
3	Додати
4	Зменшити
	3. Податки належить сплатити:
1	Лише в тому випадку, якщо компанія прибуткова
2	Лише в тому випадку, якщо компанія отримує грошову виручку
3	Є цілий ряд податків, які не залежать від наявності прибутку
4	1 і 2
	4. Першою фазою процесу управління (менеджменту) зазвичай є:
1	Організаційні заходи
2	Мотивація персоналу на досягнення цілей
3	Постановка цілей і планування
4	1 і 2
	5. Вкажіть планові витрати на транспортування зерна озимої пшениці з площі 850 га, урожайністю 45 ц/га на середню відстань 15 км, якщо собівартість транспортних послуг - 0,3 грн./ткм
1	17,2 тис. грн.
2	25,7 тис. грн.
3	31,5 тис. грн.

4	41,9 тис. грн.
	6. Інтегрована система обліку доходів і витрат, нормування, планування, контролю та аналізу, що систематизує інформацію для оперативних управлінських рішень і координації розвитку підприємства – це
1	Управлінський облік
2	Логістика
3	Диспетчерська служба
4	Фінансовий облік
5	Бухгалтерський облік
	7. Нормативний метод управління виробництвом дозволяє
1	Оцінити витрати за встановленими нормами і відхилень від них
2	Обчислити собівартість продукції за діючими нормами на попередній стадії обліку
3	Визначити вплив окремих факторів на собівартість по виявлених відхиленнях від діючих норм
4	Усе вище перераховане
	8. Вкажіть який з бюджетів відноситься до операційних
1	Бюджет доходів і витрат
2	Бюджет руху грошових коштів
3	Кредитний план
4	Бюджет прямих витрат матеріалів
	9. Яке запитання є відправним при складанні маркетинг-плану?
1	Коли скажемо?
2	Кому скажемо?
3	Що скажемо?
4	Як скажемо?
	10. Чого варто очікувати засновнику нового бізнесу, який наймає працівників?
1	Вони зазвичай прийматимуть рішення в інтересах засновника
2	Вони потребують постійного нагляду і контролю
3	Цілі працівників і власників не співпадають, тож потрібна як система стимулів, так і можливість самореалізації задля досягнення балансу інтересів власника і працівників
4	1 і 3

7. Методи навчання. В процесі навчання використовуються наступні методи:

словесні методи - розповідь-пояснення, бесіду, лекцію;

наочні методи - ілюстрація, демонстрація;

практичні методи: розрахункові завдання, практичні роботи, реферати.

8. Форми контролю. Відповідно до «Положення про екзамени та заліки в НУБіП України» від 27.12.2019 р. поточний контроль знань та умінь

студентів проводиться у формі тестів та шляхом виконання практичних і самостійних завдань за варіантами. Підсумковий контроль знань та умінь студентів проводиться у формі складання екзамену.

- 9. Розподіл балів, які отримують студенти.** Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

10. Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Управління витратами» в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичним матеріалом. Зокрема підготовлено:

1. Нікітченко С.О. Електронний навчальний курс «Підприємницька діяльність» в модульному динамічному об'єктно орієнтованому середовищі (MOODLE) <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1220>
2. Нікітченко С.О. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» для студентів денної та заочної форм навчання за напрямом 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 2021 р, 54 с.

11.Рекомендована література

– основна:

1. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
2. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.
3. Підприємницька діяльність та агробізнес: Підручник / За ред. М.М.

Ільчука, Т.Д. Іщенко. — К.: Вища осві-та, 2006. — 543 с.: іл.

4. Построение бизнес-модели: Настольная книга стратега и новатора / Александр Остервальдер, Ив Пинье; Пер. с англ. — 2 — е изд. — М. Альпина Паблишер, 2012. — 228 с.

5. Филипп Котлер "Маркетинг менеджмент" — 2016, 848 с.

— допоміжна:

1. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. / За науковою ред. О. Л. Ануфрієвої/ Івано_Франківськ, «Лілея_НВ», — 2014. — 304 с.

2. Paul Garrison, "Exponential Marketing" - 2015, 252 p.

3. Дениэл Пинк, "Драйв. Что на самом деле нас мотивирует" - 2013, 274 p..

4. Джек Митчелл, "Обнимите своих клиентов", ООО «Манн, Иванов и Фербер» - 2013.

5. Джон Шоул, "Первоклассный сервис как конкурентное преимущество" — 2017, 347 с.

6. Дибб, Салли, "Практическое руководство по сегментированию рынка" - СПб.; М.; Х.; Минск : Питер, 2002 . — 239 с. .

7. Димитри Маекс, "Ключевые цифры" ООО «Манн, Иванов и Фербер» - 2012, 320 с.

8. Жан-Жак Ламбен, "Менеджмент, ориентированный на рынок" - 2017, 700 с.

9. Карл Сьюэлл, "Клиенты на всю жизнь" — 2011, 170 с.

10. А. Парабеллум, "Выжми из бизнеса все" -2014.

11. Брайан Моран, Майкл Леннингтон, "12 недель в году" — 2014, 208 с..

12. Господарський кодекс України, Голос України, 14 березня 2003 р.

13. Джим Кэмп, "Сначала скажите "Нет" — 2019, 320 с..

14. Дэн Ариэли, "Предсказуемая иррациональность" - 2010 .

15. Закон України “ Про підприємництво ”. // поточна редакція — Редакція від 29.01.2020, підстава - 143-ІХ

16. Игорь Манн, "Маркетинг на 100%. Ремикс" - 2015, 256 с.

17. Майкл Микалович, "Метод тыквы: как стать лидером в своей нише без бюджета" — 2013, 304 с.

18. Тони Шей, "Доставляя счастье" — 2010, 304 с..

19. У. Чан Ким, "Стратегия голубого океана" - 2016, 304 с..

20. Хруцкий В.Е., Сизова Т.В., Гамаюнов В.В. Внутрифирменное бюджетирование: Настольная книга по постановке финансового планирования. - М.: Финансы и статистика, 2002. - 400 с.

21. Эрик Рис, "Бизнес с нуля" — 2011, 256 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Витаминный комплекс управления Источник:
<http://www.management.com.ua/strategy/str129.html>

2. Инвестиции vs профессиональный трейдинг Wall Street (Александр Герчик) <https://www.youtube.com/watch?v=6CWtB3pjxSg>

3. Инвестиции в жилую недвижимость с доходностью 7-30% годовых (Дмитрий Гура) <https://www.youtube.com/watch?v=GfMI9DYmO4I>

4. Инвестиции и страхование жизни (Инна Белянская MetLife) <https://www.youtube.com/watch?v=HO576LNvDeE>

5. Как заработать на С/Х технике из США? Инвестиции в агросектор Украины https://www.youtube.com/watch?v=m_QPML-icLE

6. Как инвестору заработать на украинских инновациях? Инвестиции в электробайки https://www.youtube.com/watch?v=Tr9E_tIVM2c

7. Работайте над вашей бизнес-моделью онлайн, The Business Model Canvas.

8. Франшизы України 2021 https://www.youtube.com/watch?v=27b_le1Az5Q

9. Функції управління витратами підприємства - http://pidruchniki.com/1272020453085/finansi/funktsiyi_upravlinnya_vitratami_pidpriyemstva